

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XI. Num probentur, qui inter pocula res arduas in consultationem
adducu[n]t aut disputationem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

nam factu ferè fit impossibile, vt quis eorū iuxta-
 ones effugiat, ni summi conatus adhibeantur, non
 improbandum, si sobrietatis propositum iuramen-
 to sic stabilias, vt eius violandi metu, te ad biben-
 dum vrgerè desinant. Atq; id non est amplius quam
 est est, id est, mihi sobrietatem colendi, animo fi-
 xa est sententia. Et non non, id est, non amicitia,
 non vllius mali timor, me ab hoc mentis proposito
 abducat,

De voto idem patet. Id enim iuxta D. Thom.
 est testificatio spontaneæ promissionis quæ debet fieri Deo 22. q. 89.
 de his quæ Dei sunt. Annon Dei est, sobrium esse? ar. 1.
 Qui ergo malum, voto spontaneo id Deo promit-
 tere, si præsertim ad tuendam virtutis dignitatem,
 magnopere fit necessarium?

Maneat itaque certum ac euidentis pium esse, &
 cum laude coniunctum, si sobrietatis sine proposito
 omnem Ebrietatis occasionem, etiam voto ac iure-
 iurando tibi abscondas. Hæc enim nunc est tempo-
 ris ratio, ea morum corruptio regnat, & virtutis
 huius contemptus, vt difficillimum sit, aliàs, in eius
 assecutione immotum persistere.

CAPVT XI.

Num' probentur qui inter pocula res arduas in
 consultationem aut disputationem addu-
 cunt.

Veteres Persas, & item Græcos, inter pocula, L. 3. Gen.
 consultare solitos, grauisissimi notant autho- al. dier.
 res. de illis Alexander ab Alexandro; de his Home- cap. 11.
 rus: Ait enim, consuluisse Nestorem Agamemno-
 ni, vt præstantissimos ex Græcis euocaret ad cœ-
 nam;

*Veteres
consulta-
bant de re-
bus arduis
inter po-
cula.*

*Lib. 1. de
legib.*

*Illam vete-
rum con-
suetudo
nobis haud
probat.*

*lib. 14. cap.
ultimo.*

*De fidei
rebus non
disputan-
dum inter
pocula.*

nam; nam & in cena fieri prudentiores vini potu accedente. Vnde Bacchum illos appellasse, *ὄψων*, hoc est *bonum consultorem*. Et *ὄψων* vinum quia faceret, vt qui bibunt, sapere se putent. Et Plato quoque comprobasse legitur, vt aliquando ad liberiores vini potum veniatur; sic enim regei facilius hominum mores, & intimas abstrusasque animi cogitationum quasi latebras aperiri. Hunc morem, de grauitatibus, inter pocula, rebus consultandi, nostratum imitantur non pauci, qui mensis suis coronant, ac largos inuicem propinant Cyathos, vnde liberioris consilij habeantur. Exemplis verò ad id nituntur magnorum Regum, Philippi praesertim Macedonis & Alexandri, ne dicam ex Romanis principibus multos, quos iam supra memorauimus, qui in publicis etiam conuiujs, dum de rebus arduis deliberatio incidisset, vino definirent.

Sed esto, hic ritus apud illos fuerit laudabilis, qui modum bibendo non excedebant, nunc sanè non est admittendus, vbi nimio bibendi ausu, plerumque rationis vigor, atque intellectus acumen ita hebetatur, vt sui vix compos animus relinquatur, imò & non rarò crapula penitus obruatur. Cui ad stipulatur, quod Plinius rideat & explodat, illud Graecorum verbum, quo, *uino veritas*, quae praesertim ad difficultium rerum discussionem requisita sit, attribuitur; hac enim nihil minus in vini potu reperiri, si vel aliquantulum excedat rationis modum.

Ex quo capite, nec illorum nobis arridet consuetudo, qui dum vino incaluerè, ad disputationes de controuersis fidei rebus conuolant, sua mordicus tuentur, aliena oppugnant. ege enim, hoc importuno tempore, verborum altercationes, nihil, non modò emolumenti pariunt, sed & rixas per sepe & contentiones

es. irasq; excitant, & pugnas mouet. Quod elegans *In Enchi-
ridio.*
Epicleti sententia confirmat. *Litigare & contem-
dere, cum vbiq; indecorum est, tum inter pocula maxi-
me.* Nam neq; Ebrius aliquis sobrium docere potest, neq;
Sobrius ab Ebrio persuaderi. Vbicunq; igitur non adfue-
rit Sobrietas, tandem nequicquam te contendisse appare-
bit. Itaq; non abs re dictum olim; *De mane consilium;*
Quod tum in consiliis dandis atque expendendis,
tum in acceptandis & exequendis, plus momenti
adferat Sobrietas, quam aliud quodcunq; aut tem-
poris, aut loci, aut personarum iuuamentum,

CAPVT XII.

Natura & Effectus nimij vini.

Pertractatum vtiq; satis libro primo huius opus-
culi, ac dictum, quot temulentia morbos cor-
pori, quot animæ pericula creet atq; detrimenta. Ea
hic non repetimus, ne bis costam cramben lectori
apponamus, non omittendum verò erat ordinis
gratia, nimij vini naturam atq; efficaciam, hic vel
saltem tribus verbis in oculos statuere, cum sequen-
ti capite, quid moderatè potatum vinum valeat, de-
lineaturi sumus, vt iuxta se posita, virtus & vitium,
contraria, plus vnum ex altero lucis nanciscatur.
Sanitas est animæ & corporis Sobrius potus, inquit Sa- *Ecclesi. 31.*
piens Ecclesiasticus. Contrà verò; *Amaritudo a-
nimæ vinum multum potatum,* nam vt Coriandri se-
men modicè vsurpatum, non paucis morbis aptis-
simum remediū esse pleriq; docent medici; quam
primum autem iusta quantitate relicta, excessus in
eius vsu intercurrat, morborum originem excitat,
& furori atq; amentiz principium caussat. Eodem
planè modo, & vinum. Nam si eius vsui modus ab-
sit, si